باقىتتى حالىق تۇرمىسىنىڭ شىت جاڭا كارتىناسىن سالدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

مەن سىزدەردىڭ پارتىيانىڭ سىياساتتىق سۈيەمەلدەۋىندە ئىتپتى دە باقىتتى ئومىر سۈرۈلەرىڭىزدى تىلەيمەن" دەگەن بولاتىن.

شىن نىقلاستى قامقورلىق كوڭىلدەردى جىلىتپ، ادامدارىدى ەكىپندەي العا ىلگەرىلەتۇگە جەبەدى. شي جىنپىڭ جولداسىتى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا، اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، حالىقتى وزەك ەتكەن داۋ يدەيالىنا تابانداى بولىپ، داۋدى حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدا تياناقتاندىردى، سول جەرگە يگىلىك جەتكىزۋدە تياناقتاندىردى، نتىماقتى كۇشەيتۋدە تياناقتاندىردى.

6 جىلدان بەرى حالىق تۇرمىسىنىڭ ىرىس ـ قۇتىن اسرۋدان كەلگەن وزگەرىستەر ۋار وتباسىندا، ۋار اۋلادا تۇلىپ جاتتى. ايالەمانگان قىستاعندا تەپ ـ تەگس اسفالت جول ەسىك الدىنا دەين توسەلىپ، بارلىق ۇيگە قۇبىر سۋى، تابيعي گاز جەتكىزىلگەن، بارلىق ادامنىڭ قوعامدىق قامسىزدانىدرۋى بار، قىستاقتا بالاباقشا اشىلعان. "وتباسىمىزدىڭ كىرىسى جىلىنا 100 مىڭ يۋانعا تايايدى، تۇرمىسىمىز ءسانىدى، كوڭىلىمىز ءتىپتى دە شات ـ شادىمان"، ـ دەيدى ابدۇقيۇم جادىراي كۇلىپ.

حالىق تۇرمىسىن الدىمەن ويلاۋ باقىتسىڭ نەگىزىن بەكەمدەدى

9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى شىنجياڭ جۇڭتاي توقىماشىلىق توبى شەكتى سەرىكتەستىگىندە شارلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتكەرى بولىپ سىتەپتىن ابدۇلاحات ءماتتۇرسۇن بار زەيىنىمەن قىزمەت سىتەپ جاتىر ەكەن. 2017 ـ جىلى ول كەلىنشەگىمەن بىرگە جۇڭتاي توقىماشىلىق سەرىكتەستىگىنە كەلىپ، باسقا كاسىپكە ويستىرىپ جۇمىسقا ورنالاسترۋ بوينشا كاسىپتەنگەن بولاتىن، بۇگىنگى كۇندە ەكەۋىنىڭ كىرىسىن قوسقاندا، ايىنا 10 مىڭ يۋانعا تايايدى.

ەگىنشىدەن جۇمىسشىعا اينالعانعا دەين، كۇندەك سىتەۋدەن تۇراقتى قىزمەتى بار بولعانعا دەين، كەدەيلىكتەن ارىلۋدان اۋقاتتانۋعا دەين، ابدۇلاحات پارتىيانىڭ ابزال سىياساتىنىڭ وتباسىنداعىلاردىڭ تاعدىرىن وزگەرتكەندىگىن ايتتى.

جۇمىستاندىرۋ ـــ حالىق تۇرمىسىنىڭ نەگىزى. ورتالقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جوىندەگى 2 ـ رەتكى اڭگىمە ماجلىسىندە بىلاي دەپ دارىپتەلدى: جۇمىستاندىرۋ ـــ شىنجياڭداعى ەڭ ۇلكەن حالىق تۇرمىسى ماسەلەسى، شىنجياڭدى ورنىقتىرۋ، شىنجياڭدى تىنىشتاندىرۋ ستراتەگيالىق تۇرعىسىن تياناق ەتىپ، جۇمىستانعاندارىدى كوبەيتۋدى نەگىزگى ءتۇيىن ەتىپ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدى جەدەلدەتىپ، قوعام ورنىقتىلعىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

رايونىمىز باستان ـ ايىاق جۇمىستاندىرۋدى ءبىرىنشى ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، ءتۇرلى ارنالار ارقىلى اۋىل ـ قىستاقتارداعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردى باسقا كاسىپكە ويستىرىپ جۇمىستاندىرۋدى ىلگەرىلەتۇ، بىردە ـ ءبىر ادامى جۇمىسقا ورنالاسپاعان وتباسىلارىن 24 ساعات ىشىندە يكەمدى جۇمىستاندىرۋ، قالا، اۋىلداردىڭى ءتۇرلى ەڭبەكشىلەردى كاسىپتىك باۋلۋمەن قامتۇدى ورىستەتۇ... جۇمىستاندىرۋ بوينشا حالىقتا تىيمدىلىك جەتكىزۋ جوىندەگى ءبىرسىپىرا سىياساتتار ەڭبەكشىلەرگە كۇرەس جۇرگىزىپ تابىسقا جەتۋدىڭ جولىن اشىپ، ءومىرىنىڭ ءمانىن ايگىلەيتىن ساحنا سالىپ بەردى.

"قوعام ورنىقتىلعى مەن بايانداى تىنىشتىق باس نىسانىسىن مەقتاپ ارقاۋ ەتىپ، حالىق تۇرمىسىن زور كۇشپەن قامتاماسىزداندىرۋ جانە جاقسارتۋ كەرەك". اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم مەن حالىق ۇكىمەتى حالىق تىلەگىن ەڭ ۇلكەن سىياسي رەتىندە قاراپ، ءوز دارەجەسىندەگى قازىنالىق شىعىسىنىڭ 70%تەن استامىن حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىزداندىرۋعا، جاقسارتۋعا جۇمساۋعا تاباندى بولىپ، ناق اقشادان قارجى ءبولىپ، كوزبەن كورىپ، قولمەن ۇستارلىقتاي تىيمدىلىك جەتكىزىپ، جۇرت كوڭىلىن جىلىتىپ، جۇرت جۇرەگىن ورنىقتىرىپ، جۇرت تىلەگىن ۇيىستىردى.

جۇمىستاندىرۋ اناعۇرلىم جان ـ جاقتى بولدى. 2014 ـ جىلدان بەرى رايونىمىزدىڭ جىلىنا ورتا ەسەپپەن جاڭادان ارتقان قالا ـ قالاشقا جۇمىستانعاندار 450 مىڭ ادام ـ رەتتەن اسپ، اۋىل ـ قىستاقتارداعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن باسقا كاسىپكە ويستىرىپ جۇمىستاندىرىلعاندار 2 ميللىون 700 مىڭ ادام ـ رەتتەن استى، 2019 ـ جىلى رايونعا قاراستى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىسقا ورنالاسۋ سالىستىرماسى 90%تەن استى.

وقۋ ـ اعارتۋ ءتىپتى دە ءادىل بولدى. بۇكىل رايوندا قازىنالىق سىياتتى وقۋ ـ اعارتۋ قاراجاتىنىڭ جىلدىق ۇسىنىلمى ورتا ەسەپپەن 50 ميللياردتان اسىپ، مەكتەپكە دەيىنگى تاربيە، مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ، تولىق ورتا مەكتەپ ساتىسىندىق وقۋ ـ اعارتۋ، كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋ، جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋ ورنىقتى قادامەن دامىدى، قالا ، اۋىلداراعى مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدى ءبىر تۇلعالاندىرىپ دامىتۋ جاڭا ساتىعا كوتەرىلدى.

قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ ساپالىلانىپ، كولەمدەندى. قالا، اۋىل تۇرعىنارىنىڭ نەگىزگى زەيىنەتكەرلىك، نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋدى بوينشا ءبىر تۇتاس ءتۇزىم ورناتىلىپ، قالا، اۋىل تۇرعىنارىنىڭ ەڭ تومەنگى تۇرمىسىن قامتاماسىزداندىرۋ كولەمى ۇلعايتىلىپ، قامتاماسىزداندىرۋعا تىيىستىلەرىن تۇگەلدەي قامتاماسىزداندىرۋ جۇزەگە اسىرىلدى.

مەدىتسينالىق ەمدەۋ بارىنشا قامتاماسىزداندىرىلدى. 1002 اۋدان، اۋىل الس ارالقتى مەدىتسينالىق ەمدەۋ قۇرىلىسىن تامامداپ، اۋىل ـ قالاشىق شيپاحانالارىن، قىستاقتارداعى ەمحانالاردى ولشەمدەندىرۋ مولشەرى 100%كە جەتىپ، بۇقارانىڭ اۋرۋ كورسەتۋى قين بولۋ، اۋرۋ كورسەتۋى قىمبات بولۋ ماسەلەسىن ءونىمدى شەشتى.

تۇرعىن ءۇي ءتىپتى دە جانعا جايلى بولدى. 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىل ارالىعىندا، رايونىمىز اتقارعان قالا ـ قالاشقتارداعى قامتاماسىزداندىرۋ سىياتتى بەيقۇت ءۇي ينجەنەريا سى بوينشا ءبىر ميللىيون 715 مىڭ 300 ءۇي سالىنىپ، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان 675 مىڭ 600 كەدەي وتباسىنىڭ تۇرعىن ءۇي حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسى شەشىلىپ، اۋىل ـ قىستاقتارداعى كەدەي حالقتىڭ قاتەرلى ۇيلەردە تۇرۋ تاريحى تۇبەگەيلى ايالتادى.

تيانشان الابىنا كوز جىبەرگەندە، وقۋ الدىنداعى تاربيەدەن، ءبىلىم الۋدان، ەڭبەكاقدان، ەمدەلۋدەن، كۇتىمدەلۋدەن، باسپانادان، سۇيەمەلدەۋدەن يگىلىكتەنۋدەي حالىق تۇرمىسى كارتىناسى جاندى جىلىتىپ، كوڭىلدى جادىراتادى. اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت شەگە قاعۋ رۇحىمەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ حالىق تۇرمىسى قىزمەتىنە قاتىستى ستراتەگيالىق ورنالاسترۋدىڭ ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، بىرتىندەپ زور جەڭىستەردى قولعا كەلتىرىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنا باياندى باقىت جاراتىپ بەردى.

حالىق تۇرمىسىنداعى قيىندىقتاردى بار ىنتا ـ پەيىلمەن، بار سۇيىسپەنشىلىگىمەن شەشتى

"دەنساۋلىق تەكسەرۋ جاقسى، اۋرۋ بولسا ەرتە ەمدەتەسىڭ، اقشانى از جۇمسايسىڭ. كارى شالىڭ ءالى تىڭ". يارىكەن اۋدانى مىشا قالاشىعى كەسىمشى قىستاعندا تۇراتىن 74 جاستاعى تۇرسۇن ءتالىپ ءوزىنىڭ دەنساۋلىق تەكسەرتكەن كەزدە جوعارى قان قىسىم اۋرۋى بولىپ شعىپ، شىياگەردىڭ قاداعالاۋدەمەن ۇزبەي ءدارى ءىشىپ، اۋرۋ جاعدايىن ويداعىداي مەڭگەرىپ العاندىعىن ايتتى.

جالپى حالقتىڭ سالاماتتىعى بولماسا، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىك تە بولمايدى. 2016 ـ جىلى رايونىمىز جالپى حالقتىق دەنساۋلىق تەكسەرۋدى باستاپ اتقاردى. "ەڭ سوڭعى ءبىر كيلومەتردى"، "ەڭ شالعايداعى ءبىر وتباسىن" قامتۇدان تەكسەرۋ تۇرلەرىن وزگەشەلەندىرىپ بەلگىلەۋگە دەيىن، شىنجياڭ تاريحىندا بۇل ەجەلدەن بولىپ كورمەگەن باستاما سالىنالدى، سوزىلمالى اۋرۋلاردان، جۇقپالى اۋرۋلاردان، جەرگىلىكتى اۋرۋلاردان ساقتانۋدىڭ قورعانىس شەبىن قۇرىپ، سالاماتتى شىنجياڭنىڭ ىرگەسىن قالادى.

مۇنداي حالقتا تىيمدىلىك جەتكىزگەن باستاما شىنجياڭدا تولىپ جاتىر ـــــ

اۋىل ـ قىستاقتاردا بورىنشى ەڭبەكتى جانە "5 ءبىر تۇتاستى" جاپپاي كۇشىنەن قالدىرۋ شارۋالاردىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتىپ، سان مىڭداعان شارۋانىڭ شىن جۇرەكتەن قولداۋىنا يە بولدى؛

جاڭادان سالىنعان، وزگەرتىپ، كەڭەيتىپ سالىنعان بالاباقشا 4408گە جەتىپ، قۇرۋعا ءتىيىستىنىڭ بارلىعىن قۇرۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ءبىر ميللىيون 558 مىڭ وقۋ الدىنداعى بالانىڭ بالاباقشاعا بارۋعا تىيىستىلەرىن تۇگەلدەي بالاباقشاعا ءتۇسىرۋدى جۇزەگە اسىردى، شارۋالار ەندىگارى بالاسىنىڭ بالاباقشاعا كىرۋىنەن قام جەمەيتىن بولدى؛

بۇكىل رايوندا مەكتەپكە دەيىنگى تاربيە، مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدا مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋدا وقىتۋمەن جاپپاي قامتىپ، بالالار جاستايىنان پۇتۇڭحۋانى جاتىق سويلەي الاتىن بولىپ، سانسىزداعان اتا ـ انانىڭ ماقتانىشىنا اينالدى؛

...

حالقتا تىيمدىلىك جەتكىزەتىن تالايلاعان ينجەنەريالار اتارلىپ، ۇزاق ۋاقىتتار بويى شەشۋدى ويلاسا دا شەشىلمەي كەلگەن كوپتەگەن قين ماسەلەلەر شەشىلىپ، بۇرىن ءبىترۋدى ويلاسا دا بىترە الماي كەلگەن كوپتەگەن ۇلكەن ىستەر ءبىتىرىلىپ، ءار ۇلت بۇقاراسى بولماشى ىستەردەن ناقتى تىيمدىلىكتەر مەن باقىتتى سەزىنە الاتىن بولدى.

جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىككە جەتۋدە بىردە ـ ءبىردەڭ قاعىس قالۋىنا بولمايدى. اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت قينىشلىعى بار بۇقارانىڭ قام ـ قايعىسىن كوكەيدە ساقتاپ، تومەنگى شەكتى ساقتاپ، ولقىلىقتاردى تولتىرۋ، ەڭ نەگىزگى، ەڭ كوكەي تەستى حالىق تۇرمىسى ماسەلەلەرىن شەشپ، ءاربىر ادامنىڭ تۇگەلدەي حالقتا تىيمدىلىك جەتكىزۋ ساياساتىنىڭ نۇر ـ شۇعىلاسىنان يگىلىگىنۇنە مۇمكىندىك جاسادى.

كەدەيلەردىڭ نەگىزدىك زەيىنەتكەرلىك قامسىزداندىرۋىنا قاتىناسۋعا تىيىستىلەرىن مۇمكىندىگىنشە قاتىناستىرىپ، 60 جاستان اسقان كەدەيلەرگە زەيىنەتكەرلىك قامسىزداندىرۋ قاراجاتىن مۇمكىندىگىنشە تاراتتى. "اي ساين زەيىنەتكەرلىك قاراجاتى بار، قارتتىق كۇتىمدەلۋىمىز قامتاماسىز ەتىلدى"، ـ دەدى قاعىلق اۋدانى كوكيار اۋىلى ۇسۇلۇش قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ابدۇكەرىم قادىر.

وتباسىندا ەكونوميكالىق قينىشلىعى بار وقۋشىلاردىڭ كوەكتەسۋگە تىيىستىلەرىنە مۇمكىندىگىنشە كومەكتەستى. وقۋ الدىنداعى تاربيەدەن جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋعا دەيىنگى "تۇتاس باريسى قاپسىز تۇيىلسكەن" اقشالاي جاردەم بەرۋ جۇيەسىن قۇرىپ، "بىردە ـ ءبىر وقۋشىنىڭ وتباسىنىڭ ەكونوميكالىق قينىشلىعى سەبەپتى وقۋدان قول ۇزۋىنە جول بەرمەۋ" ۋادەسىن ورىندادى. "مەملەكەتتىڭ اقشالاي جاردەم بەرۋ ساياساتىنا العىس ايتامىن، ماعان ءوز ارمانىما قۇلاش سەرمەۋ ورايىن بەردى"، ـ دەدى شىنجياڭ قازىنا ـ ەكونوميكا داشۋەسىنىڭ وقۋشىسى حۇرشيدا مامەت.

كەدەي حالقتىڭ سالماقتى ناۋقاسىن، سوزىلمالى ناۋقاسىن ەمدەۋگە تيىستىلەرىن مۇمكىندىگىنشە ەمدەدى. رايونىمىز سالماقتى ناۋقاستاردى ەڭ تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەي قامتاماسىز ەتۋ ءتۇزىمىن كەمەلدەندىردى، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ كارتچكالاندىرىلعان كەدەي ناۋقاستاردى سالماقتى اۋرۋدان قۇتقارۋ ـ ەمدەۋدىڭ قامتىم مولشەرى 99.14%كە جوعارىلادى. "اۋرۋ سەبەبىنەن قايتالاي كەدەيلەسۋدەن ەندىگارى الاڭداماي تىن بولدىم"، ـ دەدى اتۇش قالاسى باسقى اتۇش قالاشىعى تاقۇت قىستاعىنىڭ تۇرعىنى راحمەتولا ناجىمەدين.

بيىلعى ىندەت الدىندا رايونىمىز قينىشلىعى بار بۇقاراعا 8 ميلليارد 880 ميللىيون يۋان قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ كومەك قاراجاتىن بوساتىپ، قينىشلىعى بار بۇقارانىڭ نەگىزدىك تۇرمىسىن شىنايى قامتاماسىز ەتىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ قينىشلىعى بار بۇقاراعا دەگەن قامقورلىعىن بۇلجىتپاي ناقتى تياناقتاندىردى.

حالقتى كوكەيدە ساقتاپ، باستان ـ ايىاق حالقتىڭ تالاپ ـ تىلەگىنە ءۇن قاتتى. اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت بار ىنتا ـ پەيىلمەن، بار سۇيىسپەنشىلگىمەن، بار كۇشىمەن حالىق ءۇشىن ويداعىداي قىزمەت ەتىپ، "حالقتى بارىنەن جوعارى قويۋدى" بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىندە، باقىت سەزىمىندە، حاۋىپسىزدىك سەزىمىندە ايگىلەدى.

باستان ـ ايىاق حالىق تۇرمىسى ەمتيحان سۇراۋىنا ويداعىداي جاۋاپ بەردى

"بيىل زەيىنەتاقى اي ساين نەشە ءجۇز يۋان ءوستى، ءال ـ اۋقاتىمىز جاقساردى، دەنساۋلىعىمىز دا جاقسى، بيىل قوساعىمىز ەكەۋىمىز سىرتقا شىعىپ سىياحاتتاپ، وتاننىڭ كوركتى تاۋ ـ وزەندەرىن كورۋدەى ويلاستىرىپ وتىرمىز"، ـ دەدى 9 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ءۇرىمجى قالاسىنداعى كاسپىرىننان زەيىنەتكە شىققان جۇمىسشى جاڭ شياۋفاڭ.

"زەيىنەتاقى تاعى دا ءوستى! بۇل رايونىمىز ءۇرتىس 16 جىل كاسپىرىننان زەيىنەتكە شىققاندارىدىڭ نەگىزدىك زەيىنەتاقىسىن رەتتەپ جوعارىلاتۋى، سوندای ـ اق ءۇرتىس 5 جىل ءبىر تۇتاس جوبا اتقارىپ، ورگان، ءسورىنداردان زەيىنەتكە شىققاندارىدىڭ نەگىزدىك زەيىنەتاقىسىن رەتتەپ جوعارىلاتۋى ەدى. جاڭ شياۋفاڭ سياقتى بۇكىل رايوندىداعى ءبىر ميللىيون 477 مىڭ زەيىنەتكە شىققاندار وسىنداي يگىلىككە كەنەلىپ، ءومىرىنىڭ سوڭعى كەزدەرىندە ءتىپتى دە ارلەنە ءتۇستى.

اناعۇرلىم جاقسى وقۋ ـ اعارتۋ، اناعۇرلىم ورنىقتى قىزمەت، اناعۇرلىم سەنىمدى قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ، اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدەگى مەدەنيەتىنالىق ەمدەۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋى... اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت حالقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىنا بەيىمدەلىپ، باستان ـ ايىاق حالىق تۇرمىسى ەمتيحان سۇراۋىنا ويداعىداي جاۋاپ بەرىپ، داۋدى جەتىستىكتەرىنەن ءار ۇلت بۇقاراسىن ءتىپتى دە كوپ، ءتىپتى دە ءادىل يگىلىكتەندىردى.

وتباسىلىق شيپاگەر، ينتەرنەتتە ۇسىنىس ەتكەن سەستىرا، وزگە جەردە ەمدەلگەندە بىرلەسكەن تۇراپ ارقىلى ەسەپ جابۋ... "ينتەرنەت + مەدەتسينالىق ەمدەۋ، سالاماتتىق" جاڭا تيپتى قىزمەت وتەۋ ۇلگىسى ادامدارىدىڭ ەمدەلۋ سەزىنۇىن جوعارىلاتتى. "ادامدارىدىڭ بارلىعىندا وتباسىلىق شيپاگەر، سالاماتتىق ارحيۇ بار، مۇنداي مامىلەنى بۇرىن ويلاۋ دا مۇمكىن ەمەس ەدى"، ـ دەدى قاراماىلى قالاسىنىڭ تۇرعىنى لي سۇرۇڭ.

ينتەرنەت ساباقحاناسى، بەت الپەتىن تانىتىپ مەكتەپكە كىرۋ، كومپيۇتەر باعدارلاماسى... وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ينفورماتسيالانۋىنىڭ مۇنداي "ينتەرنەت جەلىسى" قالا، اۋىل ساباقحانالارىن جالعادى. "ينتەرنەتتە ساباق ءوتۋ شەت ـ شالعاي وڭىرلەردەگى وقۋشىلاردىڭ دا ساپالى وقىتۋ بايلىعى قاينارىنان يگىلىكتەنۋىنە مۇمكىندىك جاسادى"، ـ دەدى شايار اۋداندىق 3 ـ باستاۋىش مەكتەپتىڭ وقىتۋشىسى چىن شين.

ناۋقاستانسا ەمدەيتىن ادام بولۋ، 3 ۋاقىت تاماعىن دىستەدىتىن ادام بولۋ، كىيم ـ كەشەگىن جۇاتىن ادام بولۋ... بيىل وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ 4 ايماق، وبلىستىداعى 207 اۋىل ـ قىستاقتا باقىت ۇلكەن اۋلاسى قۇرىلىپ، قينىشلىعى بار قارتتاردىڭ تۇرمىسىنا قاراياۋلاسۋ ماسەلەسى شەشىم تاپتى. "وزەندە سۋ بولسا كولشىككە سۋ تولادى، انتىزدار مەن باۋلاردى سۋارادى؛ وتاندىق مەيىرى تەرەڭ تەڭىزدەي، سان مىڭداعان وتباسىلاردىڭ كوڭىلىن نۇرلاندىرادى... " قاراقاش اۋدانى قاراساي قالاشىعى باقشي قىستاعىنداعى قارت توحتىحان ابدۇللا ءوزىنىڭ ءان اۋەنمەن پارتيانىڭ العىسىن جىرلادى.

جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىكتىڭ تابىسىنان حالىق ورتاق يگىلىكتەندى. 2014 ـ جىلدان بەرى بۇكىل رايوندىداعى قالا ـ قالاشىق تۇرعىنارىنىڭ قولداعى كىرىسى جىلىنا ورتا ەسەپپەن 8.3% ارتتى، 2019 ـ جىلى 34 مىڭ 664 يۋانعا جەتتى؛ اۋىل ـ قىستاق تۇرعىنارىنىڭ قولداعى كىرىسى جىلىنا ورتا ەسەپپەن 8.5% ارتىپ، 2019 ـ جىلى 13 مىڭ 122 يۋانعا جەتتى. ءار ۇلت بۇقاراسى داۋىرمەن بىرگە العا باسۋ، وتانمەن بىرگە داۋ بارىسىندا ءتىپتى دە تاماشا تۇرمىسقا قول جەتكىزدى.

حالىق تۇرمىسى حالىق تىلەگىن جالعايدى، حالىق تىلەگى حالىق كۇشىن ۇيىستىرادى. جاڭا تاريحي باستامادا تۇرىپ، شىنجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسى شي جىنپىڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تەعىز ىنتىماقتاسىپ، ىنتىماقتى، جاراسىمدى، گۇلدەنگەن، باي، ورىكەنيەتتى، العا باسقان، تىنىش ءومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشتىن جۇڭگوشا سوتسياليستىك شىنجياڭدى بىرگە قۇرىپ شعادى.

وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى ىندەت مەزگىلىندە شەتەلگە شىعىپ وقۋدىڭ قيىن جاعدايىنا توتەپ بەرۋدىڭ ارناۋلى شارالارىن العا قويدى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. ءتىلشىنىڭ 9 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگىنەن ۇعىسۋىنا قاراعاندا، جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ ىقپالىنا جانە ءار ەلدىڭ (رايوندارىدىڭ) شەكارادان كىرۋ، ۇيزا اشتىرۋ، كەزەكشى ۇشاق سياقتىلارعا سىياساتتىق شەكتەمە قويۋىنا ۇشراعاندىقتان، ەلىمىزدەگى ءبىر ءبولىم وقۋشىلاردىڭ شەكارا سىرتىنداعى ەلدەرگە جانە رايوندارعا شىعىپ وقۋ جوسپارى امالسىز وزگەرگەن، كەشىگىلدەتىلگەن، اۋەلى، كۇشىنەن قالىپ، كوپتەگەن وقۋشىلاردىڭ وقۋى قيىن بولعان. وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى وسى جونىندە ارناۋلى سىياسات شعارىپ، وقۋشىلاردى ەل ىشىندە ينتەرنەتتە ساباق وقۋعا جەتەكتەۋ، ەل ىشىندەگى جوعارى مەكتەپتەردە قىسقا مەرزىمدىك ۇيرەنۋىنە، بارىس ـ كەلىس جاساۋىنا رۇقسات ەتۋ، جۇڭگو مەن شەتەلدىڭ سەلبەسپە مەكتەپ قۇرۋ ارتقىشىلىعىن ساۋلەلەندىرۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى وسى تۇردەگى وقۋشىلاردىڭ ناقتى قينىشىلىعىن شەشتى.

وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى حالقارالىق مەكەمەسىنىڭ (شىڭگاڭ، اۋمەن، تايۋان كەڭسەسى) جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: شەكارا سىرتىنداعى جوعارى مەكتەپتەردىڭ وقۋشىلاردى ينتەرنەتتە ساباق وقۋعا ورنالاسترۋ جاعدايىنا قاراتا، وقۋشىلاردى ەل ىشىندە الس ارالقتان وقۋ ءتاسىلى ارقىلى وقۋىن جالعاستى تامامداۋىنا لايىقتى جەتەكشىلىك ەتەمىز، سونىمەن بىرگە، شەتەلدە وقيتىندار جاپپاي كوڭىل ءبولىپ وتىرعان وقۋ تاريحىن، علمي دارەجەسىن تانۋ سياقتى ساياساتتىق ماسەلەلەرگە دەر كەزىندە جاۋاپ قايتارىپ، شەشىپ، شەتەلدە وقيتىندارىدىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋىدىڭ ىقپالىنا ۇشىراپ، ۋاقىتىندا مەكتەپكە قايتۋعا امالسىز قالىپ، ءبىر ءبولىم ساباقتارىن ينتەرنەتتە وقۋدى تاڭداعان جانە وسى سەبەپتى شەكارا سىرتىندا تۇرۋ ۋاقىتى وقۋ ءتارتىبى تالابىنا ۇيلەسپەي قالۋ جاعدايىن ايقىنداپ، وقۋ تاريحىن، علمي اتاعىن تانۋ ناتيجەسىنە نىقپال جاسايتىن سەبەپ ەتپەيمىز.

وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى مىنالاردى ايقىنداۋدا:

وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ءادىل بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ العى شارتىندا، جوعارى مەكتەپتەردىڭ كەلىسىمگە قول قويۋى سياقتى تاسىلدەر ارقىلى شەتەلگە شىعىپ وقيتىندارىدىڭ الدىمەن ەل ىشىندەگى جوعارى مەكتەپتەردە وقي تۇرۋىنا رۇقسات ەتىلەدى. جۇڭگو مەن شەتەل سەلبەسپە مەكتەپ قۇرعان ءبىر ءبولىم قۇرىلىمدار مەن نىساندارىدىڭ، سوندای ـ اق شكى وڭىرلەر (وتان ۇلى قۇرلىعى) مەن شياڭگاڭ، اۋمەن، تايۋان سەلبەسپە مەكتەپ قۇرعان ءبىر ءبولىم قۇرىلىمدار مەن نىساندارىدىڭ وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ءادىل بولۋىنا كەپىلدىك ەتۋ العى شارتىندا، ەرەكشە شارتقا ۇيلەسەتىن ءبىر ءبولىم شەتەلگە شىعىپ وقيتىندارىدى باعالاپ قالبلداۋىنا، قوس باعىنتا تاڭداۋ جاسىپ، ۇزىكتەرىن قالبلداپ، وقۋشىلاردى ەل ىشىندە وقۋ ورايىمەن قامداۋىنا رۇقسات ەتىلەدى. وقۋشى قابىلداۋ مەملەكەتتىڭ ءبىر تۇتاس وقۋشى قابىلداۋ جوسپارىنا كىرمەيدى، جوعارى مەكتەپتەردىڭ اسىلگى وقۋشى قابىلداۋ كورسەتكىشىن يەلەمەيدى، جوعارى مەكتەپتەردىڭ باسقا تۇردەگى وقۋشى قابىلداۋىنا نىقپال جاسامايدى.

مۇنان سىرت، وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى شەتەلدە تۇراتىن ەلشىحانالاردىڭ، كونسۇلحانالاردىڭ وقۋ ـ اعارتۋ تاراۋلارىن سول ەلدىڭ وقۋ ـ اعارتۋ تاراۋلارىمەن جانە جوعارى مەكتەپتەرىمەن بەلسەندىلىكپەن بايلانىس جاساۋعا جەتەكشىلىك ەتىپ، ەلىمىزدىڭ شەتەلدە وقيتىن وقۋشىلارىنىڭ وقۋىنىڭ نىقپالعا ۇشىراۋ ماسەلەسىن ۇيلەسىمدى شەشۋگە قۇزايدى. وقۋ ـ اعارتۋ مينيسترلىگى تاعى كوپ ءتۇرلى جولدار مەن ارنالار ارقىلى ادام دىستەتۋشى ورنىنداردىڭ قاجەتىمەن ۇشتاسترىپ، وقۋ تاۋىسقان وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىن، شارۋاشىلىق قۇرۋىن قولدايدى، جەتەكتەيدى.

ەرلىكپەن قارسى اتتانۋ بارىسىندا بىرگە تولىستى

زاڭ شياۋلي:

ءبىرىنشى شەپتە ىندەتكە قارسى اتتانعان قاھارماندار شەجىرەسى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى يۇي مىڭران

"ىندەت كەزىندە قىزمەت ورىنىمىزدان تاپجىلماي، شىڭدالىپ، جەتىلۋمەن قاتار، جاڭا داۋىردەگى جاستاردىڭ مۇراتى، قابىلەتتى بولۋ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋى كەرەكتىگىن، جاستىق كوكتەمىنىڭ ەسىل سات ىتتەرىن بوسقا جىبەرمەۋىمىز كەرەكتىگىن تۇسىندىك"، ـ دەدى 9 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى زاڭ شياۋلي جىگىتى ۋاڭ لەيمەن بىرگە 2 رەت قول ۇستاسا ەرلىكپەن قارسى اتتانعانىن ەسىنە العاندا ەرەكشە ءماندى سەزىندى.

24 جاستاعى زاڭ شياۋلي ءۇرىمجى ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق اشۋ رايونى (تۇۋتۇنحى رايونى) جۇڭيا وڭتۇستىك جولى الەۋمەتتىك اۋاماعىنىڭ قىزمەتكەرى، اۋەلگى جوسپاردا ول ۋاڭ لەيمەن 8 ـ ايدا ۇيلەنۋگە تىزىمدەلمەكشى بولعان. 7 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ ۇقتىرۋىن تاپسىرىپ العاننان كەيىن، ەكەۋى قول ۇستاسا ىندەتكە بىرگە قارسى اتتانۋعا بەل بايلايدى، ۇيلەنۋ ءىسى دە وسى سەبەپتى كەيىنگە قالدىرىلدى.

ىندەت كەزىندە زاڭ شياۋلي شاڭحاي جولى باتىس 2 ـ كوشەسىن باسقارۋ كومىتەتى تۇرعىندار اۋلاسىن كوتەرمەگە العان كادىر رەتىندە 40 تۇرعىنعا قىزمەت وتەۋگە جاۋاپتى بولادى. ءار كۇنى ساعات 10نان باستاپ ەرتەسى تاڭ سارىعا دەيىن قاربالاستاپ، قاراستى اۋماقتاعى تۇرعىندارىدىڭ دەنە تەمپەراتۋراسىن ولشەپ، كوكونىس جەتكىزىپ، ءدارى ـ دارمەك اپارىپ بەرەدى...

ۋاڭ لەي شىنجياڭ اۋەجايى توبىنىڭ قىزمەتكەرى، ونىڭ قىزمەتى كۇن ـ ءتۇن دەمەي زات تاسىمالداۋشى كەزەكشى ۇشاقتى قابىلداۋ بولعاندىقتان، قاربالاستىقتان مۇرىننا سۋ جەتپەيتىن. ول ەكەۋى ۋاقىت شىعارىپ اسەرلەرى جوىنىندە اڭگىمەلەسىپ، ءوز قىزمەت ورىندارىندا تاباندىلىقپەن ىستەپ نات